

Handläggare: Göran Th. Lundén
Parkeringsavdelningen
Gemensam administration
Tel: 508 263 25
goran.lunden@gfk.stockholm.se
och
Eva Leijon
Region Innerstad
Tel: 508 269 22
eva.leijon@gfk.stockholm.se

2002-01-07

Dnr 01-000-4073:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Polisverksamhetsutredningens delbetänkande "MOT ÖKAD
KONCENTRATION – förändring av polisens verksamhet" (SOU
2001:87) Remiss**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetskontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden beslutar som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande
2. Med anledning av den korta remisstiden hemställs om gatu- och fastighetsnämndens omedelbara protokolljustering i samband med beslutet.

Olle Zetterberg

Mikael Forkner

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Regeringen beslutade den 21 december 2000 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av polisens arbetsuppgifter. Syftet är att utreda och lämna förslag till en renodling av polisens verksamhet, så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på sin centrala funktion, att minska brottsligheten och öka människors trygghet.

Utredningens namn är Polisverksamhetsutredningen, som i november 2001 överlämnade delbetänkandet "MOT ÖKAD KONCENTRATION – förändring av polisens verksamhet".

Delbetänkandet innehåller en översyn av polisens arbetsuppgifter. I betänkandet lämnas inga förslag om vilka uppgifter som bör lyftas bort från polisen, och därför inte heller om hur, var och vem, som de diskuterade verksamheterna bör utformas i framtiden. Detta samt åtföljande författningsförslag, lämnas istället i slutbetänkandet. Avsikten med detta delbetänkande är istället att presentera en kartläggning av polisens arbetsuppgifter tillsammans med en övergripande diskussion om möjliga vägar för att renodla verksamheten, som ett underlag för en vidare analys av hur polisen ska kunna förstärka kärnverksamheten genom renodling.

Polisverksamhetsutredningen har två huvudfrågor att behandla. Den ena gäller renodling av polisverksamheten, den andra gäller komplettering av polisens resurser och insatser i glest befolkade områden. I delbetänkandet redovisas endast den första av frågorna.

Delbetänkandet lyfter fram arbetsuppgifter, möjliga eller tänkbara, att utföras av annan än polisen. En del av dessa berör gatu- och fastighetskontoret:

Användning av offentlig plats

Idag är polismyndigheten tillståndsmyndighet för all tillståndsgivning som gäller upplåtelse av offentlig plats. Kontoret anser att det inte är lämpligt att flytta över tillståndsgivningen för sådana upplåtelser som innebär att en större ansamling av människor förväntas på en begränsad yta men kan se fördelar med att flytta över begränsade markupplåtelser, såsom kiosker. Nackdelen med detta är dock att problem uppkommer med gränsdragning mellan vad som ska vara polismyndighetens ansvar och vad som kan komma att bli kommunens. Kontoret ser också problem med att göra gränsdragningen mellan vilka upplåtelser av offentlig plats som ska hanteras av vilken myndighet på ett klart och tydligt sätt, både för sökanden och för ansvarsförhållandet myndigheterna emellan.

Tillstånd att anordna allmänna sammankomster

Gatu- och fastighetskontoret vill i sitt remissvar till den nu aktuella utredningen om polisens uppgifter poängtera polismyndighetens roll som ansvarig för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. I en del av de ärendetyper där kommunen idag fungerar som polismyndighetens remissinstans innan tillstånd utfärdas är frågan om den allmänna ordningen och säkerheten av största betydelse. Att kommunen skulle ta över polismyndighetens roll som tillståndsgivare till större evenemang, allmänna sammankomster och liknande, anser kontoret vara högst olämpligt. Här är polismyndighetens kompetens, som bedömare av vad som krävs för att anordna allmänna sammankomster, demonstrationer, evenemang mm, på ett för både deltagare, åskådare och förbipasserande tryggt och säkert sätt av

yttersta betydelse. En felbedömning av resurser som krävs, utformning av arrangemanget etc. kan innebära fara för människors liv och hälsa, såväl som för både privat och offentlig egendom. Gatu- och fastighetskontoret anser att detta är primärt och bör vara polismyndighetens ansvar och väl ligger inom polisens kompetensområde och uppdrag att upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

Polisens hantering av parkeringsanmärkningar

Gatu- och fastighetskontoret motsätter sig utredningens förslag att samtliga uppgifter som ankommer på polisen, ska överföras till kommunen. I så fall skulle polisen förlora rollen som en verksam aktör, vilken kan meddela parkeringsanmärkning. Samtidigt skulle polisens prövningsmöjligheter om föraren eller ägaren till fordonet begär rättelse eller ägaren bestrider betalningsansvar för parkeringsanmärkningen helt försvinna.

Gatu- och fastighetskontoret föreslår istället att möjligheten att begära rättelse av en parkeringsanmärkning överförs till kommunen.

Parkeringsvakter och trafikreglering

Gatu- och fastighetskontoret vill för närvarande inte förorda att parkeringsvakterna får utvidgad trafikanvisningsrätt jämlikt 8 § lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning.

Gatu- och fastighetskontoret anser att eskortverksamheten jämlikt 8 § lagen om kommunal parkeringsövervakning utfallit mycket väl, och att parkeringsvakterna visat sig mycket lämpade för uppgiften.

Övrigt

Med anledning av remissen har gatu- och fastighetskontorets parkeringsavdelning erhållit uppdraget att utforma kontorets tjänsteutlåtande.

UTLÅTANDE

Remissen

Regeringen beslutade den 21 december 2000 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av polisens arbetsuppgifter. Utredaren ska utreda och lämna förslag till ändringar, som innebär att polisens verksamhet renodlas, så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på sin centrala funktion, att minska brottsligheten och att öka människors trygghet.

Utredningen har antagit namnet Polisverksamhetsutredningen. I november 2001 överlämnade utredningen delbetänkandet "Mot ökad koncentration – förändring av polisens verksamhet" (SOU 2001:87).

Delbetänkandet tar sikte på en av utredningens uppgifter, nämligen att göra en översyn av polisens arbetsuppgifter. Med utgångspunkt från de

S

bedömningar, som utredningen gjort av olika verksamheter inom polisen, kommer i slutbetänkandet att lämnas författningsförslag.

Utredningen lämnar således i detta betänkande inte några förslag om vilka uppgifter som bör lyftas bort från polisen, och därför inte heller om hur och var och av vem, som de diskuterade verksamheterna bör utföras i framtiden. Det kommer utredningen istället att göra i slutbetänkandet.

Avsikten med detta delbetänkande är i stället att presentera en kartläggning av polisens arbetsuppgifter tillsammans med övergripande diskussion om möjliga vägar, för att renodla verksamheten, detta som ett underlag för en vidare analys av hur polisen skall kunna förstärka kärnverksamheten. Utredaren räknar med att den kommande remissomgången ger vägledning i det fortsatta arbetet.

Polisverksamhetsutredningen har två huvudfrågor att behandla. Den ena gäller renodling av polisverksamheten. Den andra avser möjligheterna att komplettera polisens resurser och insatser i glest befolkade områden i landet. I delbetänkandet behandlas endast den första av frågorna.

Utredningens uppdrag har varit att kartlägga de arbetsuppgifter som i olika sammanhang pekats ut som möjliga och lämpliga, att utföras av annan än polisen. Istället för att lägga kraft på att beskriva allt som polisen gör, har utredningen valt att lyfta fram ett antal olika verksamheter. En del av dessa berör gatu- och fastighetskontoret. Det är punkterna om användning av offentlig plats, tillstånd att anordna allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, polisens hantering av parkeringsanmärkningar samt parkeringsvakter och trafikreglering.

Delbetänkandet

Polisverksamhetsutredningens delbetänkande har av justitiedepartementet remitterats till 66 instanser däribland Stockholms stad för yttrande senast den 31 januari 2002.

Inom staden har betänkandet remitterats till gatu- och fastighetsnämnden, stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden samt stadsdelsnämnderna för Hässelby - Vällingby, Katarina – Sofia och Liljeholmen för yttrande senast 2 januari 2002.

Kapitelrubriker i delbetänkandet

1. Arbetets uppläggning och avgränsning.
2. Polisens uppgifter.
3. Renodling av polisens arbetsuppgifter.
4. Tidigare utredningar.
5. Polisens uppgifter - eller inte ?

6. Intern renodling.

7. Slutsatser.

I kapitel 5 med rubriken ” polisens uppgifter – eller inte ” har utredningen beskrivit ett antal sådana verksamheter. En del av dessa berör verksamheter vid gatu- och fastighetskontoret. Det är punkterna om användning av offentlig plats, tillstånd att anordna allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, polisens hantering av parkeringsanmärkningar samt parkeringsvakter och trafikreglering.

Om användning av offentlig plats

Av 3 kap. 2 § ordningslagen framgår att polismyndigheten ska inhämta yttrande från kommunen innan tillstånd ges. Om kommunen avstyrker ansökan får tillstånd inte meddelas. Yttrande kan inhämtas centralt från kommunen, men vanligt förekommande är att polismyndigheten inhämtar yttrande direkt från de förvaltningar, som kan vara berörda, vanligtvis miljö- och hälsoförvaltning, gatu- och fastighetskontoret, brandförsvaret och andra.

Utredningens slutsats är att ansvaret för ansökningar om att utnyttja offentlig plats, är en lämplig kommunal uppgift. Visserligen finns skäl att göra en bedömning av ansökan utifrån en viss form av ordnings- och säkerhetstänkande, men detta kan enligt utredningen inte motivera att polismyndigheten ska ansvara för hela handläggningen av ansökan. Många gånger är det fråga om rena rutinärenden, t.ex. i de fall sökanden är känd sedan tidigare och ansökningen är en regelbunden återkommande ansökan om att använda en speciell plats för ett sedan länge välbekant och tidigare godkänt ändamål.

Argumenten för en överföring av dessa tillståndsansökningar från polisen till kommunen har förts fram av tidigare utredningar och har sammanfattats ovan. Utredningen vill tillägga att den stora majoriteten av de personer, som vi varit i kontakt med under arbetet, är av den uppfattningen att skälen för att polisen ska vara tillståndsmyndighet beträffande ansökningar om offentlig plats är betydligt färre och mindre tungt vägande, än vad som var fallet vid ordningslagens ikraftträdande.

Tillstånd att anordna allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar får inte utan tillstånd anordnas på offentlig plats. Tillstånd krävs även, oavsett på vilken plats de äger rum, för att anordna offentlig tillställning om det är fråga om offentliga danstillställningar, tivolinöjen, marknader eller liknande nöjestillställningar eller tävlingar eller uppvisningar i motorsport eller professionell brottning. I sistnämnda fall får emellertid anordnaren befrias från skyldigheten att söka tillstånd, om det kan ske utan fara för ordning eller säkerhet i trafiken. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

S

Utredningen har inte bedömt det som lämpligt, att ändra på den ordning som idag gäller för tillståndsgivning, beträffande allmänna sammankomster. I denna del är utredningen av samma mening som tidigare utredningar. Däremot menar utredningen att det finns goda skäl att flytta över ansvaret för handläggningen av tillståndsansökningar, som avser offentlig tillställning från polisen till kommunen. Sådana tillståndsärenden ska inte ankomma på polisen, utan passar med hänsyn till kravet på god lokal-känedom bättre in i den kommunala verksamheten.

Intresset av att tillgodose kraven på ordning och säkerhet, vilket är en uppgift för polisen, bör tillgodoses genom att kommunen får en skyldighet att underrätta polismyndigheten om ansökningar av detta slag. Utredningen menar dock inte att det är nödvändigt, att polisen ska åläggas att i varje enskilt fall göra en bedömning utifrån ordnings- och säkerhetsaspekter. I stället bör polismyndigheten själv få avgöra vilka ärenden som bör vara förenade med ett beviljande. Enligt utredningens mening ska kommunen inte ha rätt att ändra i de villkor, som polismyndigheten sätter upp, vilket i praktiken innebär att polismyndigheten ges vetorätt beträffande ansökningar om att anordna offentlig tillställning.

Polisens hantering av parkeringsanmärkningar

Polisens uppgifter enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift och förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift består främst i att utifrån de faktiska förhållandena och gällande parkeringsbestämmelser, avgöra om en parkeringsanmärkning som i regel utfärdats av parkeringsvakt är riktigt eller inte. Momenten i detta arbete kan i korthet sägas vara att samla in fakta, tolka bestämmelserna, skriva beslut och företräda staten inför domstol. Det handlar således om rena förvaltningsuppgifter. Handläggningen av dessa uppgifter kan inte anses innefatta ordnings- och säkerhetstänkande till någon dominerande del. Någon våldsanvändning blir det heller inte fråga om. Handläggningen förutsätter visserligen en form av specialkunskap men inte av den art som inhämtas inom ramen för polisutbildningen. Det är också att notera att Rikspolisstyrelsen, inför lagändringen den 1 juli 1996 då polismyndigheten blev motpart i domstolen i sitt yttrande motsatte sig detta och som skäl anförde att det rör sig om en typ av uppgifter som bör ligga utanför polisens verksamhetsområde och att det kommer att ta polisresurser i anspråk.

Den absoluta majoriteten av parkeringsanmärkningarna utfärdas av parkeringsvakter. Det förekommer i mindre utsträckning att poliser utfärdar parkeringsanmärkningar. Då det sker tar ofta anmärkningarna sikte på fordon som parkerats på ett mer trafikfarligt sätt.

Sammantaget förordar utredningen, att samtliga uppgifter som ankommer på polisen enligt lagen om felparkeringsavgift, i fortsättningen enbart bör ankomma på kommunen. Någon resursöverföring till kommunen bör inte ske. De merkostnader som kan uppkomma med anledning av överförandet av uppgifterna bör kunna täckas av en anpassning av felparkeringsavgifternas storlek. Enligt förordningen om felparkeringsavgift får kommunen fastställa avgiftens belopp till lägst 75 och högst 700 kronor.

Parkeringsvakter och trafikreglering

En annan möjlighet att avlasta polisens uppgifter i renodlingssyfte, är att låta parkeringsvakter utföra enklare trafikreglering. Visserligen kan trafikreglering anses vara ett naturligt led i uppgiften att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Men som tidigare framhållits i utredningen, bör sådana uppgifter som inte fullt ut kräver en polismans utbildning och kompetens inte förbehållas polisen, om det finns andra för ändamålet särskilt utbildade yrkeskategorier.

Redan i dagsläget har vissa parkeringsvakter en begränsad rätt att dirigera trafik. Av trafikförordningen (1998:1276) följer, att en trafikant ska lyda anvisningarna från en polisman. Detsamma gäller anvisningarna från annan person, som av en myndighet förordnats att ge anvisningar för trafiken. Med stöd av 4 § förordningen (1987:26) om parkeringsvakter i kommuner har polismyndigheten förordnat vissa parkeringsvakter i kommuner att ge anvisningar för trafiken. I förarbetena till 8 § lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning, m.m. kan man dock läsa att de anvisningar som en parkeringsvakt kan förordnas att ge, endast är avsedda att ta sikte på sådana tunga, långa och breda transporter för vilka det som villkor föreskrivits bevakning (prop. 1998/99:91, s.12). Det område som en parkeringsvakt kan förordnas att ge anvisningar inom är således litet.

Att utöka polismyndighetens rätt att förordna parkeringsvakter, torde inte möta något hinder av rättslig art. Det kan t.o.m. diskuteras om inte ordalydelsen i 8 § lagen om kommunal parkeringsövervakning m.m. och 4 § i förordningen om parkeringsvakter i kommuner redan inrymmer en möjlighet för polismyndigheten att förordna en parkeringsvakt, att ge anvisningar i andra sammanhang, än i samband med breda transporter. Emellertid framstår det som klart att uttalandena i förarbetena är avsedda att begränsa tillämpningsområdet till breda transporter.

Det förekommer i samband med större offentliga tillställningar och allmänna sammankomster, att trafik måste ledas om eller stoppas under viss tid. Det kan vara fråga om större idrottstävlingar, demonstrationer eller liknande. Ofta är förhållandena sådana att "en viss form av fasthet" krävs för att få trafikanterna att rätta sig efter anvisningarna. Om underlåtelser att följa anvisningarna är straffsanktionerade, underlättas naturligtvis uppgiften. Det är vanligt att poliser tas i anspråk, trots att det endast är fråga om enklare trafikdirigering. Eftersom sådana uppgifter ibland kan ta lång tid i anspråk är detta enligt utredningen ett slöseri med polisens kompetens och utbildning. För att resurserna ska kunna utnyttjas på ett effektivare sätt, bör polisen i minsta möjliga utsträckning utföra sådana uppgifter.

Utredningen förordar därför att 8 § lagen om kommunal parkeringsövervakning och polisens rätt enligt 4 § förordningen om parkeringsvakter i kommuner, utvidgas till att innefatta även enklare trafikreglering i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. En parkeringsvakt som ska ge anvisningar i trafiken, ska naturligtvis ha en relevant utbildning för detta. Bemyndigande för Rikspolisstyrelsen att meddela

föreskrifter om utbildningen för parkeringsvakter finns i 2 § förordningen om parkeringsvakter i kommuner. Arbetet med sådana föreskrifter pågår enligt uppgifter till utredningen. Det torde inte finnas några hinder mot att anpassa den tänkta utbildningen till ett utökat tillämpningsområde.

KONTORETS FÖRSLAG/SYNPUNKTER

Om användning av offentlig plats

Frågan har tidigare varit aktuell i betänkandet – Trygghet mot brott i lokalsamhället, den s.k. trygghetsutredningen (SOU 1994:122).

I betänkandet avgav kommunstyrelsen yttrande 1995-02-08 efter en underremiss till juridiska avdelningen och polisstyrelsen.

Beträffande kommunalt ansvar för att disponera offentlig plats

En överföring från polisen till kommunerna av hanteringen av beslutanderätten i ärende om tillstånd att disponera offentlig plats, har sedan länge efterlysts från kommunalt håll.

Stockholms stad hör till dem som under lång tid och i olika sammanhang krävt, att tillståndsgivningen skulle få handhas av de kommuner som så önskar. Krav härom framfördes bl. a vid en uppvaktning av justitieutskottet i maj 1993 inför dess behandling av den nya ordningslagen.

Stadens önskemål blev emellertid inte tillgodosedda i ordningslagen. Kommunen är således alltjämt enbart remissorgan, medan ansvaret för beslut om disposition av offentlig plats ligger kvar hos polisen. Då emellertid ordningslagens regeländringar om böter, beslag, förverkande mm via polisen inte lett till några förbättringar, beslöt kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att hos justitieministern och justitieutskottet hemställa om en ändring i lagen om flyttning av fordon som gör det möjligt för Stockholms stad att stävja illegal uppställning av skyltar, tombackar, cyklar m.m. på gatumark.

Synpunkter

Idag är polismyndigheten tillståndsmyndighet för all tillståndsgivning som gäller upplåtelse av offentlig plats. Kontoret anser att det inte är lämpligt att flytta över tillståndsgivningen för sådana upplåtelser som innebär att en större ansamling av människor förväntas på en begränsad yta men kan se fördelar med att flytta över begränsade markupplåtelser, såsom kiosker. Nackdelen med detta är dock att problem uppkommer med gränsdragning mellan vad som ska vara polismyndighetens ansvar och vad som kan komma att bli kommunens. Kontoret ser också problem med att göra gränsdragningen mellan vilka upplåtelser av offentlig plats som ska hanteras av vilken myndighet på ett klart och tydligt sätt både för sökanden och för ansvarsförhållandet myndigheterna emellan.

Kontoret kan dock se andra ärendetyper som idag hanteras i enlighet med ordningslagens bestämmelser med polismyndigheten som tillståndsmyndighet men som den kommunala kompetensen mycket väl räcker till för att hantera. Som exempel kan nämnas sådana upplåtelser av offentlig plats som innebär en markdisposition men utan att man förväntar en stor ansamling av människor som deltagare eller åskådare; typ kiosker och uteserveringar.

Tillstånd att anordna allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

Synpunkter

Gatu- och fastighetskontoret vill i sitt remissvar till den nu aktuella utredningen om polisens uppgifter poängtera polismyndighetens roll som ansvarig för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. I en del av de ärendetyper där kommunen idag fungerar som polismyndighetens remissinstans innan tillstånd utfärdas är frågan om den allmänna ordningen och säkerheten av största betydelse. Att kommunen skulle ta över polismyndighetens roll som tillståndsgivare till större evenemang, allmänna sammankomster och liknande anser kontoret vara högst olämpligt. Här är polismyndighetens kompetens som bedömare av vad som krävs för att anordna allmänna sammankomster; demonstrationer, evenemang mm, på ett för både deltagare, åskådare och förbipasserande tryggt och säkert sätt av yttersta betydelse. En felbedömning av resurser som krävs, utformning av arrangementet etc kan innebära fara för människors liv och hälsa såväl som för både privat och offentlig egendom. Gatu- och fastighetskontoret anser att detta primärt är och bör vara polismyndighetens ansvar och väl ligger inom polisens kompetensområde och uppdrag att upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

Sammanfattande synpunkter

Om kommunen ska ta över delar av polismyndighetens ansvar som tillståndsmyndighet för upplåtelse av offentlig plats anser kontoret att det är av största vikt att kommunen tillförs resurser att sköta verksamheten på ett bra sätt. Likaså anser kontoret att inte bara arbetsuppgifterna och ansvaret som tillståndsgivare ska överflyttas till kommunen utan också befogenheterna att åtgärda illegala ianspråktagande av offentlig plats. I de fall kommunen övertar arbetet som tillståndsmyndighet bör polismyndigheten fortsättningsvis vara remissinstans eftersom ansökningar enligt ordningslagens bestämmelser alltid gäller offentlig plats och denna i första hand är till för allmänhetens begagnande. Polisen kan inte frånträda sin roll som ansvarig för den allmänna ordningen och säkerheten, varvid det är viktigt att bibehålla en möjlighet för polisen att avstyra direkt olämpliga ansökningar även då det gäller sådana ärendetyper där allmän ordning och säkerhet i normala fall inte äventyras. Kontoret vill som avslutning dock återigen påpeka att det för vissa ärendetyper, där upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten är av yttersta vikt vid genomförandet av upplåtelsen är direkt olämpligt att flytta över ansvaret för dessa till kommunen.

Polisens hantering av parkeringsanmärkningar

Att både en polisman och en parkeringsvakt får utfärda parkeringsanmärkning är ett väl känt förhållande. Redan vid inrättandet 1957 av en kår för trafikövervakning, ställdes de dåvarande trafikövervakarna till polisens förfogande bl.a. genom en ändring i 2 § polislagen.

Oaktat ändringar genom åren, har befogenheten att utfärda parkeringsanmärkning stått fast. Det är ett tecken på samsyn mellan myndigheterna i en utomordentligt viktig fråga – tillsyn och övervakning av gällande regler och säkerhetsbestämmelser för trafikens ordnande. Av 300.000 parkeringsanmärkningar år 2001 utfärdades 12.000 parkeringsanmärkningar av polismän. Även om merparten parkeringsanmärkningar utfärdas av parkeringsvakter, är detta inte skäl nog att undanta polismannen från uppgiften och befogenheten – att kunna utfärda en parkeringsanmärkning.

Skulle å andra sidan polismannens möjligheter att utfärda parkeringsanmärkning försvinna, kan allmänheten uppfatta det som ytterligare avkriminalisering av parkeringsreglerna, i likhet med den som har ägt rum beträffande påföljden.

Gatu- och fastighetskontoret föreslår att polisens rätt att utfärda parkeringsanmärkning kvarstår.

Meddelas parkeringsanmärkning och anser fordonets förare eller ägare att så inte bort ske, kan han eller hon begära rättelse hos polismyndigheten i det polisdistrikt, där anmärkningen meddelades. Bifalles inte ansökan om rättelse, ska den som begär rättelse underrättas om möjligheten att skriftligen bestrida betalningsansvaret.

Anmäls ett bestridande, ska polismyndigheten utreda omständigheterna som ligger till grund för parkeringsanmärkningen och därefter meddela beslut. Beslut att undanröja betalningsansvaret får inte överklagas. Andra beslut får överklagas till tingsrätten inom tre veckor. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. Av denna lag framgår att om enskild överklagar en förvaltningsmyndighets beslut är polismyndigheten motpart till den enskilde, sedan handlingarna lämnats till domstolen. För att tingsrättens beslut ska kunna prövas krävs att hovrätten meddelar prövningstillstånd.

I utredningen föreslås att den skildrade processföringen med rättelse, bestridande eller domstolsprövning ska överföras till kommunerna. Som skäl härtill anför utredningen att de flesta kommuner i landet ansvarar själva för parkeringsövervakningen. De enheter som inom kommunen ansvarar för denna, i regel gatukontoret, besitter redan i dagsläget av förklarliga skäl god kunskap om gällande parkeringsbestämmelser i vilka de utbildar sina parkeringsvakter.

Enligt gatu- och fastighetskontorets uppfattning, är det av stor vikt att rättelse eller bestridande av parkeringsanmärkning får en behandling som svarar mot allmänhetens uppfattning om rättssäkerhet. Mot bakgrund av att

felparkeringsavgiften med undantag för statens kostnader, f.n. 50 kronor, tillfaller kommunen, så är det olyckligt om kommunen tillåts att överpröva sina egna åtgärder. Framförallt de som inte är uppenbart fel utan kräver utredning. Detta skulle i så fall minska allmänhetens förtroende för rättsprocessen och rättssäkerheten i landet.

Vad avser de uppenbara felen, antingen det rör sig om skrivfel eller andra orsaker och som inte kräver utredning, är det viktigt att dessa undanröjs så snabbt som möjligt. Gatu- och fastighetskontoret ser det som en förenkling av processen och en avlastning för parterna, om just detta första steg, där föraren eller ägaren begär rättelse hos polisen, istället kan handläggas och beslutas direkt av kommunen. Genom att enkelt sammanslå all rättelse av parkeringsanmärkningarna till samma instans – kommunen, skulle stora rationaliseringsvinster kunna inhämtas, utan att tilltron till rättsprocessen blir ifrågasatt.

Gatu- och fastighetskontorets bedömning är att en sådan ordning inte skall behöva innebära någon egentlig merkostnad för staden, utan kan rymmas inom ordinarie anslagsramar. I de fall samtliga uppgifter som ankommer på polisen enligt lagen om felparkeringsavgift enbart bör ankomma på kommunen måste resurser tillföras. Till polismyndighetens parkeringskontor i Stockholm, som betjänar hela länet, inkommer årligen ca 20.000 bestridanden, varav huvuddelen faller på Stockholm. För detta finns det idag en arbetsstyrka på ca 30 personer. I vart fall hälften av denna arbetsstyrka skulle krävas om handläggningen av bestridanden förs över på kommunen.

Parkeringsvakter och trafikreglering

Redan i dagsläget har vissa parkeringsvakter en begränsad rätt att dirigera trafik.

I förslaget hänvisas till 8 § lagen om kommunal parkeringsövervakning m.m. och 4 § i förordningen om parkeringsvakter i kommuner.

Gatu- och fastighetskontoret parkeringsavdelningen betonar att beslut om utvidgade uppgifter för parkeringsvakter är samlade under denna markerade rubrik i 7 och 8 § § lagen om kommunal parkeringsövervakning, även om de utvidgade uppgifterna inte avser sådan parkeringsövervakning som anges för lagen i 1 §.

Lagens 7 § anger att kommunen kan efter samråd med polismyndigheten besluta att parkeringsvakter får tas i anspråk för att biträda polismän vid fullgörande av trafikövervakningsuppgifter.

Lagens 8 § anger en självständig trafikanvisningsrätt. Polismyndigheten förordnar parkeringsvakt som utför trafikövervakningstjänst att ge anvisningar för trafiken. Lagstiftningen tar sikte på eskortverksamhet av tunga, långa och breda transporter.

S

Gatu- och fastighetskontoret vill för närvarande inte förorda att parkeringsvakterna får utvidgad trafikankvisningsrätt jämligt 8 § lagen om kommunal parkeringsövervakning.

Gatu- och fastighetskontoret anser att eskortverksamheten enligt 8 § lagen om kommunal parkeringsövervakning utfallit mycket väl, och att parkeringsvakterna visat sig mycket lämpade för uppgiften.

Skulle kommunen vilja bistå polisen ytterligare, krävs ingen lagändring.

SLUT